

Mattias Espert
Äspövägen 428
231 99 Klagstorp

Tillstånd enligt miljöbalken för djurhållning

Verksamhetskod 1:10

Beslut

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Skåne ger **Mattias Espert**, nedan kallad sökanden, tillstånd enligt 9 kap miljöbalken (MB) till anläggning för djurproduktion i befintlig och utbyggd anläggning med placering enligt alternativ 1 i situationsplan, se bilaga 1.

Tillståndet omfattar 1 200 platser för suggor i produktion och 400 platser för slaktsvin på fastigheterna Äspö 4:2 och 4:4 i Trelleborgs kommun.

Miljöprövningsdelegationen godkänner miljökonsekvensbeskrivningen i ärendet.

Villkor för verksamheten

Allmänt

1. Om inte annat framgår av övriga villkor eller föreskrifter ska verksamheten i huvudsak bedrivas i enlighet med vad sökanden angivit i ansökningshandlingarna eller i övrigt uppgivit eller åtagit sig i ärendet.
2. Ljud från verksamheten får inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än 50 dBA dagtid kl 07-18 vardagar, 40 dBA nattetid kl 22-07 samtliga dygn samt 45 dBA övrig tid. Om impuls ljud eller hörbara tonkomponenter förekommer ska ovanstående ekvivalentvärden sänkas med 5 dBA.

De angivna värdena ska kontrolleras genom immissions- eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för faktiskt drifttid under de tidsperioder som anges ovan. Kontroll ska ske så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade ljudnivåer, vid klagomål om buller, eller när tillsynsmyndigheten anser att kontroll är befogad.

Utsläpp till luft

3. Lagringsbehållare för flytgödsel ska senast 12 månader efter det att tillståndet tagits i anspråk vara försedd med fast tak eller med annan jämförbar metod som effektivt begränsar utsläpp av ammoniak (*se även delegation*).

Utsläpp till mark och vatten

4. Lagringsbehållare för till exempel eldningsolja ska vara uppställd på yta som är ogenomsläpplig för de lagrade ämnena och försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd mot utsläpp samt i övrigt utformad så att regnvatten inte ansamlas. Påfyllningsutrustningen får inte ge upphov till spill eller läckage till mark eller ytvatten. Detsamma gäller ytor som används för påfyllning och tankning.

All lagring av farligt avfall och övriga kemiska produkter ska ske under tak i låst utrymme på ogenomsläpplig invallad yta utan avlopp. Hantering ska ske så att spill och läckage till omgivningen förhindras.

5. Sanitärt avloppsvatten från personalutrymmen och motsvarande, från toalett, bad, disk och tvätt, får senast 12 månader efter att detta tillstånd tagits i anspråk, inte ledas till flytgödselbehållaren.
6. Hantering av stallgödsel och fodermedel inom och utom anläggningen ska ske på sådant sätt att spill och läckage till omgivningen undviks. Eventuellt spill i samband med hämtning av stallgödsel ska tas omhand i direkt anslutning till hämtning.

Kontroll av verksamheten

7. Innehållet av växtnäring (N, P, K) i stallgödsel ska bestämmas genom analys en gång per år, eller balansberäkning och användas som underlag vid avyttring av gödseln.
8. För verksamheten ska finnas ett kontrollprogram, som utöver vad som föreskrivits i villkoren ovan, möjliggör en bedömning av om villkoren följs. I kontrollprogrammet ska anges mätmetoder, mätfrekvens och utvärderingsmetoder. Kontrollprogrammet ska även ange hur verksamhetsutövaren avser medverka till en miljömässigt godtagbar hantering av gödsel hos mottagare samt hur tillräckliga spridningsarealer för gödseln kan säkerställas. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter det att detta tillstånd tas i anspråk.

Delegation

Miljöprövningsdelegationen överlåter åt tillsynsmyndigheten att vid behov meddela närmare villkor avseende:

- D1 utformning av det fasta taket eller den jämförbara metod som innebär motsvarande begränsning av ammoniakutsläpp.
- D2 åtgärder för att minimera olägenheter i form av lukt från verksamheten.

Igångsättningstid

Den utökade verksamheten ska ha satts i gång senast fem år efter det att beslutet vunnit laga kraft annars förfaller tillståndet i denna del. Sökanden ska meddela tillsynsmyndigheten och Länsstyrelsen när tillståndet tas i anspråk.

Verkställighet

Miljöprövningsdelegationen förordnar med stöd av 19 kap 5 § punkten 11 jämförd med 22 kap 28 § första stycket första meningen MB att tillståndet får tas i anspråk även om det inte har vunnit laga kraft.

Detta beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Växjö tingsrätt. Miljöprövningsdelegationen beslutar att delgivning ska ske genom kungörelse.

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING samt HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga.

Särskilda upplysningar

Detta tillstånd befriar inte sökanden från skyldighet att iaktta vad som föreskrivs i övriga delar av MB och annan författning, t ex plan- och bygglagen, i fråga om den anläggning och den verksamhet som avses med tillståndet.

Vid hantering och förvaring av farligt avfall ska avfallsförordning (SFS 2011:927) beaktas.

Av djurskyddslagen (SFS 1988:534) och djurskyddsförordningen (SFS 1988:539) framgår bl a att stallar och anläggningar ska förprövas innan åtgärden påbörjas.

Föreskrifter meddelade med stöd av 12 kap 7-10 §§ MB, miljöhänsyn i jordbruket, ska beaktas.

Bestämmelser om tillsyn över efterlevnaden av detta tillstånd finns i 26 kap MB och i miljötillsynsförordning (SFS 2011:13). För verksamhetsutövarens egenkontroll

finns bestämmelser i 26 kap 19 § MB och i förordningen (SFS 1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll. Tillsynsmyndigheten får vid behov meddela ytterligare föreskrifter om hur kontrollen ska bedrivas.

Enligt 5 § sista stycket förordningen (SFS 1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd krävs inte tillstånd för en sådan mindre ändring av verksamheten vilken inte innebär att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma. Anmälningsskyldighet föreligger enligt 21 § punkten 3 samma förordning.

Sökanden bör se till att mottagarna av stallgödsel informeras om villkoren och andra bestämmelser i detta beslut.

Tidigare beslut

Befintlig verksamhet, omfattande 357 platser för suggor, är anmäld till Trelleborgs kommun. Beslut om försiktighetsmått är fattat av Miljönämnden Trelleborgs kommun den 6 september 2004.

Samråd

Samråd har skett med Länsstyrelsen och Trelleborgs kommun den 4 oktober 2011.

Enskilda som har antagits bli särskilt berörda, allmänheten och Naturskyddsföreningen i Trelleborg har inbjudits till ett samrådsmöte den 1 november 2011. Kallelse till samrådet har skett genom brevutskick till boende inom 500 meter och annonsering i ortspressen den 11 oktober 2011.

Verksamheten är upptagen i 3 § förordningen om miljökonsekvensbeskrivningar och ska därför antas medföra betydande miljöpåverkan.

Ansökan och yrkanden

Sökanden har ansökt om tillstånd enligt MB för befintlig och utökad djurhållning omfattande 1 200 platser för suggor och 400 platser för slaktsvin på fastigheterna Äspö 4:2 och 4:4 i Trelleborgs kommun.

Sökanden har yrkat att tillståndet ska få tas i anspråk även om det inte har vunnit laga kraft, verkställighetsförordnande.

Som skäl till yrkandet om verkställighetsförordnande har angetts bl a att den utökade produktionen är av stor vikt för sökandens konkurrenskraft. Det är ur personalsynpunkt även viktigt att utvecklas och utöka verksamheten då sökanden redan rekryterat personal motsvarande den utökade driften.

Sökanden har föreslagit följande villkor:

- Buller från anläggningen ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än

50 dBA helgfri måndag – lördag kl. 07–18

40 dBA alla dygn 22-07

45 dBA övrig tid

Om impuls ljud eller hörbara tonkomponenter förekommer ska ovanstående ekvivalentvärden sänkas med 5 dBA. De angivna värdena ska kontrolleras genom immissions- eller närfältsmätningar och beräkningar. Ekvivalentvärdena ska beräknas för faktisk drifttid under de tidsperioder som anges ovan. Kontroll ska ske:

- så snart det har skett förändringar i verksamheten som kan medföra ökade bullernivåer
  - vid klagomål om buller
  - när tillsynsmyndigheten anser att kontroll är befogad.
- Bränsletankar ska förvaras på yta som är ogenomsläpplig för de aktuella ämnena, försedd med invallning eller annan konstruktion till skydd för utsläpp. Påfyllningsutrustningen får inte ge upphov till spill eller läckage till mark eller ytvatten.
  - All lagring av miljöskadliga kemiska produkter och farligt avfall ska ske under tak och på ogenomsläpplig invallad yta utan avlopp. Hantering ska ske så att spill eller läckage till omgivningen förhindras.
  - Hantering av fodermedel och stallgödsel inom anläggningen ska ske på sådant sätt att spill och läckage till omgivningen inte kan ske. Eventuellt spill i samband med hämtning av stallgödsel ska tas omhand i direkt anslutning till hämtning.
  - Djupströgödseln ska efter utgödsling lagras i flytgödselbehållaren på anläggningen.
  - Innehållet av växtnäring (N, P, K) i flytgödseln ska bestämmas genom balansberäkning eller analys vart tredje år samt vid stora förändringar i foderstat eller produktion, När analys görs ska denna omfatta innehållet av växtnäring (N, P, K) samt ts-halt.

- Förändringar i redovisad gödselhantering ska redovisas till och godkännas av tillsynsmyndigheten.

I övrigt anser sökanden att den svenska miljölagstiftningen är tillräcklig.

Ärendets handläggning

Tillståndsansökan kom in den 14 mars 2012. Till ansökan fogades en miljökonsekvensbeskrivning. Ansökan och miljökonsekvensbeskrivningen kungjordes, efter komplettering, den 28 september 2012 i ortstidning.

Inga synpunkter har kommit in från allmänheten.

Miljöprövningsdelegationen har genomfört remissförfarande med Länsstyrelsen, Trelleborgs kommun samt Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden i kommunen. Yttranden har kommit in från Länsstyrelsen och Samhällsbyggnadsnämnden i Trelleborgs kommun. Sökanden har lämnat synpunkter på yttrandena.

Sökandens beskrivning av verksamheten

Av ansökningshandlingarna och vad sökanden i övrigt angett framgår bland annat följande:

Befintlig djurhållning

Smågrisproduktion sker i ett stall som är uppfört 2005 med 357 platser för suggor. Stallet är indelat i betäckningsavdelning, dräktighetsavdelning, grisionsavdelning och tillväxtavdelning. Ca 90 % av den gödsel som produceras på anläggningen är flytgödsel. Som strömedel används halm som köps in från lantbrukare i närområdet. Utgödsling sker med vacuum. I dräktighetsavdelningen går suggorna på djupströ som gödslas ut var 6:e månad. Flytgödsel och djupströgödsel förvaras i en gödselbehållare med volym om 2 150 m³. Gödselbehållaren fylls på underifrån och hålls täckt med stabilt svämtäcke.

Uppvärmning sker med en oljepanna på 70 kW. Oljan förvaras på anläggningen i en cistern med volymen 5 m³.

Ventilationen är ett undertryckssystem med ventilationstrummor i taket. Ventilationstrummorna är av typen utan huva.

Utfodring optimeras efter grisens produktionsfas, storlek och ålder. Utfodringen av suggorna anpassas på individnivå medan utfodringen av smågrisarna anpassas efter storlek och ålder i varje box. I fodret ingår syntetiskt fytas.

Sökanden bedriver ingen egen växtodling utan all stallgödsel avyttras till lantbruk i närområdet.

Avlopp från personalutrymmen leds till flytgödselbrunnen.

Planerad djurhållning

Den planerade smågrisproduktionen kommer, efter utökning, att omfatta 1 200 platser för suggor och 400 platser för slaktsvin avsedda för rekryteringsdjur. Årligen kommer det att produceras ca 31 200 smågrisar.

Utökningen kommer att innebära att ett nytt stall byggs. Det nya stallet kommer att rymma 800 platser för suggor och 400 platser för obetäckta gyltor. Det nya stallet kommer att vara utformat med ströade liggytor och dränerade golv medan sinsuggorna kommer att gå på djupströ, på samma sätt som i den befintliga driften.

Gödselhantering

Det huvudsakliga gödselslaget kommer även fortsättningsvis vara flytgödsel. All gödsel kommer att avyttras. På anläggningen kommer gödsel att lagras i befintlig flytgödselbehållare. Gödseln transporteras därefter med lastbil till satellitlager som är placerade centralt i förhållande till de mottagande lantbruken.

Växtodling

Ingen växtodling, i egen regi, sker i anslutning till anläggningen.

Vattenhantering

Dagvatten från tak och hårdgjorda ytor kommer att ledas genom ett utjämningsmagasin i form av en stenkista i mark. Stenkistan fungerar som utjämning av flödestoppar och medger infiltration i mark. Efter magasinet kommer vatten som inte infiltrerats i marken att ledas till Äspöån.

Miljökonsekvensbeskrivning

Alternativa lokaliseringar

Två lokaliseringar har undersökts för placering av ett nytt stall. Alternativ 1 är lokaliserat öster om befintlig anläggning. Alternativ 2 innebär att istället för ett större stall byggs två mindre på vardera långsidan om befintligt stall, det vill säga väster och öster om. Avståndet till närmsta bostad, Äspö 4:5, är 180 meter för alternativ 1 och 100 meter för alternativ 2. Inom 500 meter från anläggningen finns ytterligare fyra bostäder.

Fördelarna med alternativ 1 är att det bättre smälter in i gårdsbilden, att den medger kortare flöden och få förflyttningar av djur inom anläggningen, mindre schaktning och kortare ledningsdragning för el och vatten.

Nollalternativ

Om tillstånd inte meddelas kommer den befintliga verksamheten att fortsätta som idag. För att långsiktigt kunna driva verksamheten krävs att den utvecklas och förbättras.

Utsläpp till luft

Utsläppen av kväve från den ansökta verksamheten beräknas bli 11 210 kg per år varav 2 635 kg avgår vid lagring av gödsel.

Genom att värma stallar med värmepumpar som hämtar energin från nedgjutna kollektorslangar i gödselrännorna kyls gödseln ner och ammoniakförlusterna i stallet reduceras. Undersökningar har visat att ammoniakavgången därmed kan minskas med 30-50 %. Utgödsling i både befintligt och nytt stall kommer att ske med vacuum.

Beräkningar av anläggningens utsläpp av växthusgaser har utförts ur ett livscykelperspektiv med hjälp av beräkningsprogram som används vid rådgivning inom Greppa Näringen. Utsläppet av metan från stall och gödsel uppskattas för den utökade driften till ca 2 500 ton koldioxidekvivalenter per år.

Utsläpp till vatten

Dagvatten från tak och hårdgjorda ytor på anläggningen leds idag till Äspöån. Ån är inte statusklassad. Den ansökta verksamheten bedöms inte påverka vattenförekomsten. Mängden dagvatten från takytor kommer att öka när det nya stallet byggs. Dagvattnet kommer dock att ledas genom en nyuppförd stenkista där en del av vattnet har möjlighet att omhändertas lokalt genom infiltration innan det leds vidare till ån. Den totala mängden dagvatten som hamnar i Äspöån kommer därför troligen inte att öka på grund av den utökade driften. Som alternativ till att leda dagvattnet direkt till ån kan det ledas till ett utjämningsmagasin och därefter infiltreras i en stenkista. Ingen hantering av kemiska produkter förekommer som kan medföra utsläpp till dagvattnet varför ingen negativ påverkan förväntas från verksamheten.

Fastigheten ligger inom grundvattenförekomsten Sydvästra Skånes kalkstenar. Denna vattenförekomst har god kvantitativ och kemisk status. Vattentillgången bedöms vara god i området. Inga bekämpningsmedel används på anläggningen. Den

ansökta verksamheten bedöms därmed inte påverka statusen för denna vattenförekomst.

Lukt

Lukt kan komma från stall samt vid hantering och lagring av gödsel. Ingen spridning av gödsel ingår i verksamheten. Lukt från gödsel kan uppkomma i samband med omrörning samt påfyllning av gödselspridare och lastbilar. På anläggningen kommer lagringsvolymen för flytgödsel att vara oförändrad. Den utökade mängden gödsel kommer att transporteras till satellitlager. Transporterna kommer att styras så att de sker under koncentrerade perioder, på vardagar och utföras med lastbilar som har stor kapacitet.

Ljud

Ljud från verksamheten uppstår främst vid transport av djur, foder och gödsel. Ljud kommer inte att uppgå till sådana nivåer att det upplevs störande vid bostäder.

Kemikaliehantering

De kemikalier som används i verksamheten är eldningsolja, desinfektionsmedel och mediciner.

Eldningsolja förvaras utomhus i en cistern som rymmer 5 m³. Lagring av övriga kemikalier sker inomhus i utrymme med hårdgjort golv som saknar avlopp.

Gödselhantering

Den ansökta verksamheten ger upphov till totalt 11 000 m³ flytgödsel och fastgödsel per år. Lagringskapaciteten inom anläggningen kommer att vara oförändrad jämfört med den nuvarande driften. Lagring kommer att ske i en gödselbehållare med en volym på 2 150 m³ flytgödsel. All gödsel kommer att överlåtas till växtodlingsföretag. Den utökade produktionen kommer att innebära ett ökat lagringsbehov motsvarande 7 000 m³ flytgödsel vid tio månaders lagringskapacitet. Den ytterligare lagringskapaciteten kommer att säkerställas med satellitbrunnar som kommer att vara placerade i anslutning till spridningsarealerna hos de växtodlingsföretag som gödseln överlåtits till.

En växtnäringsbalans omfattande kväve, fosfor och kalium kommer att upprättas med hjälp av analys eller balansberäkning minst en gång vart tredje år samt vid större förändringar i foderstat eller produktion.

Energi och transporter

Det befintliga stallet värms med oljepanna. Det nya stallet kommer att värmas med värmepump där värmen från gödseln utnyttjas till att värma boxens liggytor. Utöver

driften av värmepumpen kommer el att användas till belysning samt till drift av ventilation och värmetak.

Elenergibehovet kommer att uppgå till ca 780 000 kWh per år och användningen av eldningsolja till ca 25 m³ per år. Energianvändningen är idag 1 200 kWh per sugga i produktion och beräknas efter utbyggnaden minska till 850 kWh. Per smågris motsvarar energiförbrukningen 50 kWh idag och beräknas bli 35 kWh efter utökning.

De vanligaste transportererna är av djur, foder och gödsel. Dessa transporter kommer i huvudsak norrifrån och kommer att passera Äspö By. Fodertransporter och transporter som hämtar smågrisar kommer att ske med lastbil varje vecka. Körning av gödsel kommer att ske med 100 traktorekipage och 200 lastbilsekipage, under tio dagar per år. Transporterna kommer i huvudsak att ske med lastbil och i mindre omfattning med traktor.

Avfallshantering

De vanligaste avfallsslagen består bl a av lysrör, emballage och kadaver. Särskilt utrymme finns för avfallslagring. Avfallet omhändertas slutligt av godkända mottagare. Kadaver förvaras i särskild behållare och transporteras av godkänd transportör. Sökanden har anmält till Länsstyrelsen att han kan komma att transportera mindre mängder farligt avfall.

Yttranden

Länsstyrelsen tillstyrker ansökan enligt lokaliseringalternativ 1 samt anser att verksamheten bör förenas med villkor.

Den valda lokaliseringen ligger inom område av riksintresse för kulturmiljövården och för högexploaterad kust men bedöms inte medföra påtaglig skada på dessa. Fastigheterna omfattas inte av någon detaljplan, bevarandeprogram eller områdesbestämmelser och bedöms inte strida mot intentionerna i gällande översiktsplan. Sökanden har ansökt om tillstånd enligt lag (1988:950) om kulturminnen och kommer utföra en arkeologisk utgrävning på platsen. Avståndet till bostäder enligt lokaliseringalternativ 1 bedöms tillräckligt. Ansökan bör därmed tillstyrkas.

Sökanden har lämnat förslag på villkor och åtaganden i ansökan och i kompletterande handlingar. Länsstyrelsen föreslår tillägg och justeringar av de villkor som bolaget föreslagit.

Under ärendets handläggning har inga motstående intressen framförts som enligt Länsstyrelsens bedömning innebär hinder för att uppföra och driva den planerade verksamheten. Länsstyrelsen anser därför att tillståndet ska kunna tas i anspråk även om det inte vunnit laga kraft och att igångsättnings tid kan sättas till fem år efter det datum då beslutet har vunnit laga kraft.

Samhällsbyggnadsnämnden i Trelleborgs kommun har framfört bland annat följande. Mängden dagvatten kommer att öka och därför är det bra om verksamheten har ett utjämningsmagasin eller liknande för att minska belastningen på Äspöån vid skyfall. Nämnden anser vidare att verksamhetsutövaren ska utforma ett förslag till recipientkontrollprogram samt att tak ska finnas på flytgödselbrunnarna när det nya stallet tas i drift.

Sökanden har framfört att analyser av gödsel främst är möjlig för flytgödsel. Djupströ- och fastgödsel är svårare att analysera, därför rekommenderas i första hand beräkning av stallbalanser. Journalföring av gödsel är redan ett detaljerat lagkrav, vilket gör det överflödigt att villkora om detta.

Miljöprövningsdelegationens bedömning

Miljökonsekvensbeskrivning

Miljöprövningsdelegationen finner att den miljökonsekvensbeskrivning som bifogats ansökan är tillräcklig i förhållande till verksamhetens miljöpåverkan och de krav som framgår av 6 kap MB.

Tillåtlighet

Lokalisering och planfrågor

Enligt 2 kap 6 § MB ska det för en verksamhet eller åtgärd som tar i anspråk ett mark- eller vattenområde väljas en plats som är lämplig med hänsyn till att ändamålet ska kunna uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön, i den utsträckning det inte kan anses orimligt enligt 2 kap 7 § samma balk.

Av 2 kap 6 § MB framgår också att vid tillståndsprövning enligt 9 kap ska bestämmelserna i 3 och 4 kap tillämpas endast i de fall som gäller ändrad användning av mark- eller vattenområden.

Verksamheten kommer delvis att ta ny mark i anspråk och innebär således en ändrad markanvändning varför 3 och 4 kap MB ska tillämpas vid denna prövning.

Verksamheten innebär inte risk för påtaglig skada på något riksintresse för kulturmiljövård eller annat ändamål. Det finns inga områden som är skyddade enligt Natura 2000 i närheten. Lokalisering av den ansökta verksamheten strider enligt Miljöprövningsdelegationens uppfattning inte heller mot bestämmelserna i 3 kap och 4 kap MB om hushållning med mark och vatten.

Området omfattas inte av någon detaljplan eller några områdesbestämmelser och verksamheten strider inte mot gällande översiktsplan.

Avståndet till närmsta bostad, Äspö 4:5, är 180 meter väster om anläggningen. Inom 500 meter från anläggningen finns ytterligare fyra bostäder. Tre av dessa är permanentbostäder, belägna sydväst, väst och nordväst om anläggningen och ett fritidshus sydost om anläggningen. Den förhärskande vindriktningen i området är sydvästlig. Miljöprövningsdelegationen bedömer att verksamheten kan bedrivas utan att oacceptabla störningar uppkommer vid omgivande bebyggelse.

Miljöprövningsdelegationens delar Länsstyrelsens bedömning att alternativ 1 i ansökan kan tillstyrkas.

Miljö kvalitetsnormer

Av 2 kap 7 § tredje stycket MB framgår att vid prövning av bland annat tillåtlighet och tillstånd för en verksamhet eller åtgärd som ger en ökad förorening eller störning och kan antas på ett inte obetydligt sätt bidra till att en miljö kvalitetsnorm som avses i 5 kap 2 § första stycket 1 inte följs, får verksamheten eller åtgärden vid avvägningen enligt första och andra styckena tillåtas under vissa förutsättningar.

Utifrån tillgängligt beslutsunderlag bedöms utsläppen från verksamheten obetydligt påverka vattenrecipienten. Miljöprövningsdelegationen finner därför inte anledning att ställa särskilda krav på kompenserande åtgärder. Motsvarande slutsats bedöms även gälla för utsläpp till luft och dess påverkan på gällande miljö kvalitetsnormer.

Motivering av villkor

Kunskapskravet

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska enligt 2 kap 2 § MB skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art och omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet, under förutsättning att det inte kan anses orimligt enligt 2 kap 7 § samma balk.

Sökanden är utbildad lantmästare och har flerårig erfarenhet av smågrisproduktion. Anställda har relevant utbildning för svinproduktion varför kunskapskravet bedöms vara uppfyllt.

Försiktighetsmått

Alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska enligt försiktighetsprincipen i 2 kap 3 § MB utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön, under förutsättning att det inte kan anses orimligt att uppfylla dem enligt 2 kap 7 § första stycket samma balk. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

Villkor 1

Det allmänna villkoret omfattar det som bolaget åtagit sig i ansökningshandlingarna, inklusive kompletteringar och yttrande, och som inte regleras av andra villkor eller bestämmelser i tillståndet.

Villkor 3, Delegation D1

För att förhindra i första hand ammoniakläckage och luktstörningar men även för att reducera eventuella metangasutsläpp och bildande av lustgas behöver behållare för lagring av flytgödsel förses med fast tak exempelvis spänntak av plastduk, eller annan metod som innebär jämförbar begränsning av utsläpp av ammoniak. Flera alternativa och jämförbara tekniker finns tillgängliga. Miljöprövningsdelegationen överlåter därför åt tillsynsmyndigheten att vid behov fastställa närmare villkor om utformning av det fasta taket eller den jämförbara metod som innebär motsvarande begränsning av ammoniakutsläpp.

Sökanden har i ärendets handlingar angett att lagret kommer att täckas med svämtäcke som kan förstärkas med hackad halm eller djupströgödsel om spontant bildat svämtäcke skulle utebli. Gödsel från den befintliga djurhållningen hanteras idag genom lagring i en flytgödselbehållare med volym på 2 150 kubikmeter. I behållaren lagras flytgödsel och djupströgödsel från verksamheten. Täckning av behållaren sker med svämtäcke.

I den utökade verksamheten behöver lagringskapaciteten ökas med ytterligare 7 000 kubikmeter för att uppnå tio månaders lagringskapacitet. Den befintliga behållaren kommer då att användas för tillfällig lagring av flytgödsel som därefter ska överlåtas till annan verksamhetsutövare, på annan plats. Behållaren för flytgödsel kommer med denna metodik att behöva tömmas fem gånger per år.

Drift av den utökade djurhållningen innebär ett ökat behov av omrörning, tömning och bildande av svämtäcke i gödselbehållaren än vid dagens förhållanden. Den planerade driften riskerar på grund av detta att öka utsläpp av ammoniak samt även innebära risk för olägenhet på grund av störande lukt vid fler tillfällen än vid dagens drift av anläggningen.

Av förordningen om miljöhänsyn i jordbruket framgår bl.a. att flytgödselbehållare, på den aktuella platsen, ska ha ett stabilt svämtäcke eller annan täckning som effektivt minskar ammoniakförlusterna. I Jordbruksverkets allmänna råd anges förutsättningarna för att ett svämtäcke ska betraktas som stabilt och godtagbart. Råden nämner inte uttryckligen möjligheten att uppföra ett fast tak. En verksamhetsutövare är dock skyldig att använda bästa *tillgängliga* teknik såsom sväm- och plasttäcke, plasttak, trä- eller betongtak enligt BREF-dokumentet. Den teknik som har bäst ammoniakreducerande effekt och som för närvarande anses som bästa *möjliga* teknik enligt 2 kap 3 § MB är emellertid fast tak i form av plast, trä eller betong.

Argumenten till ovan nämnda bedömning är följande:

I Skånes regionala miljö kvalitetsmål sägs att om målen skall kunna uppnås är minskade utsläpp av ammoniak nödvändiga. En åtgärd för att minska utsläpp av ammoniak är att vid prövning av verksamhet som utökas eller vid nyetablering, kräva tak på urin- och flytgödselbehållare vid svinproduktion. Den nu aktuella verksamheten innebär ett lokalt ammoniakutsläpp som kommer att öka från ca 2 955 kg/år till 9 560 kg/år enligt den ansöka driften. Den största källan för utsläpp av ammoniak till luft är förluster från stallarna, från bland annat ventilation. Miljöprövningsdelegationen gör dock bedömningen att det, med dagens tillgängliga teknik, inte är rimligt att i denna del föreskriva försiktighetsmått utöver de som sökanden åtagit sig i ansökningshandlingarna. Enligt ansökningshandlingarna kommer utsläpp från lagring av stallgödsel öka från 695 kg till 2635 kg efter utökning. Frågan om fast tak eller svämtäcke får anses som två olika alternativa och vanligt förekommande tekniska lösningar och där ammoniakavgången reduceras med 30-40 % mer vid tak än vid svämtäcke (Jordbruksverket, Jordbruksinformation 13-2006).

Miljöprövningsdelegationen bedömer utifrån relevanta delar av 2 kap 3 § MB och med beaktande av 2 kap 7 § MB att tak på gödselbehållaren är ett rimligt försiktighetsmått för denna anläggning, för att minska utsläpp av bland annat ammoniak till omgivningen.

Vägledning för Miljöprövningsdelegationens bedömning har varit

Miljööverdomstolens dom den 22 december 2009, mål nr M 8945-08, var i det bedömdes som skäligt att förse behållare för lagring av flytgödsel från suggor och smågrisar med fast tak.

Villkor 5

Obehandlat toalettavlopp som blandas i gödselbehållaren innebär risk för smittspridning. Om avloppsvattnet innehåller smittämnen, exempelvis salmonella, finns risk för tillväxt i den näringsrika gödseln i gödselbehållaren. Vid spridning av stallgödseln kan smittan hamna på gröda, i marken eller i vattnet. Hanteringen innebär risk för vidare smittspridning till både människor och djur. Ur smittspridningshänseende finns därför skäl att vara restriktiv till inblandning av icke hygieniserat humanavlopp i stallgödsel. I driften av den planerade anläggningen kommer dessutom gödseln att överlåtas utanför sökandens kontroll, vilket innebär ytterligare skäl att finna annan lösning för humanavloppet än att leda det till behållaren för gödsel.

Villkor 7

Anläggningen kommer att överlåta stallgödsel för spridning på åkermark. De mottagande gårdarna behöver beräkna spridningsarealen för gödsel så att Jordbruksverkets föreskrifter alltid kan följas. Gödseln behöver därför analyseras en gång per år och vid tillfällen då det finns skäl att misstänka att gödselns näringsinnehåll kan förändras. Vid överlåtelse av gödsel behöver information om näringsinnehåll medfölja leveransen.

Villkor 8

Ett fungerande kontrollprogram behöver finnas för verksamheten. Programmet behöver minst ange hur villkoren och verksamhetens miljöpåverkan ska kontrolleras. Som exempel på innehållspunkter som i övrigt är lämpliga att ha med i ett kontrollprogram är aktuella handlingar över anläggningens tekniska utformning. Kontrollprogrammet behöver även omfatta rutiner för hantering och uppföljning av klagomål på lukt m.m. Ett annat lämpligt avsnitt är en beskrivning över hur boende i omgivningen dels kan anmäla eventuella klagomål på lukt eller andra störningar och dels hur de ska informeras om planerade åtgärder som kan komma att generera störningar. Ett avsnitt i kontrollprogrammet bör även identifiera möjliga driftsstörningar i verksamheten. Detta avsnitt bör innehålla en analys över vilka risker som kan leda till miljöolycka och beskriva vilka rutiner och vilken anpassad utrustning som finns för hantering av de identifierade riskerna. Förslag till kontrollprogram ska lämnas till tillsynsmyndigheten senast sex månader efter detta tillstånd tas i anspråk.

Övriga villkor är i huvudsak formulerade utifrån vad bolaget föreslagit i ansökan och vad som framkommit i yttrande i ärendet.

Överlåtelse av villkorsskrivning

D1. Motivering av delegation D1 beskrivs under rubrik ”**Motivering av villkor ovan**”.

D2. Verksamheten bör normalt inte ge upphov till luktolägenheter. En viss lukt från verksamheten får dock accepteras eftersom den är lokaliserad i en jordbruksbygd. Om påtagliga luktolägenheter skulle uppkomma trots de åtgärder som föreskrivs bör de kunna åtgärdas. Med olägenheter avses det som av människor i allmänhet betraktas som störande, som kan uppfattas utanför anläggningens omedelbara närhet och direkt kan hänföras till anläggningen. Miljöprövningsdelegationen överlåter därför åt tillsynsmyndigheten att vid behov fastställa villkor om konkreta åtgärder i syfte att motverka olägenheter i form av lukt från verksamheten.

Produktval

Enligt 2 kap 4 § MB ska alla som bedriver en verksamhet undvika att använda eller sälja sådana kemiska produkter eller varor som kan befaras medföra risker för människors hälsa eller miljön, om de kan ersättas med mindre farliga, under förutsättning att det inte kan anses orimligt enligt 2 kap 7 § samma balk.

Sökanden har valt biologiskt nedbrytbara desinfektionsmedel.

Hushållning och kretslopp

Kretsloppsprincipen i 2 kap 5 § MB innebär att sökanden ska hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheterna till återanvändning och återvinning, under förutsättning att det inte kan anses orimligt enligt 2 kap 7 § samma balk.

Foderoptimering och fasutfodring minskar risken för överutfodring. Fytas tillsätts fodret vilket minskar mängden fosfor i stallgödseln. Värmen i gödseln utnyttjas för att värma boxarna, vilket sparar energi.

Verkställighetsförordnande

Inga allmänna eller enskilda intressen kommer enligt Miljöprövningsdelegationens bedömning att påverkas i sådan utsträckning att tillåtligheten för verksamheten kan ifrågasättas. Miljöprövningsdelegationen beslutar därför att tillståndet får tas i anspråk även om det inte vunnit laga kraft.

Sammanfattning

Miljöprövningsdelegationen konstaterar sammanfattningsvis att under förutsättning att nödvändiga skyddsåtgärder vidtas kan verksamheten, enligt alternativ 1 i ansökan, bedrivas utan att olägenhet av väsentlig betydelse uppstår. Den planerade verksamheten bedöms inte strida mot nationella och regionala miljömål.

Miljöprövningsdelegationen finner att hinder inte heller föreligger enligt miljöbalkens hänsyns- och tillåtlighetsregler mot att bevilja sökanden sökt tillstånd.

Beslut i ärendet har fattats av Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen Skåne. I beslutet har deltagit Anna Månsson, ordförande och Göran Fagerström, miljösakkunnig. Föredragande i ärendet har varit Stefan Fahlstedt, Länsstyrelsens miljöprövningsenhet.

Anna Månsson

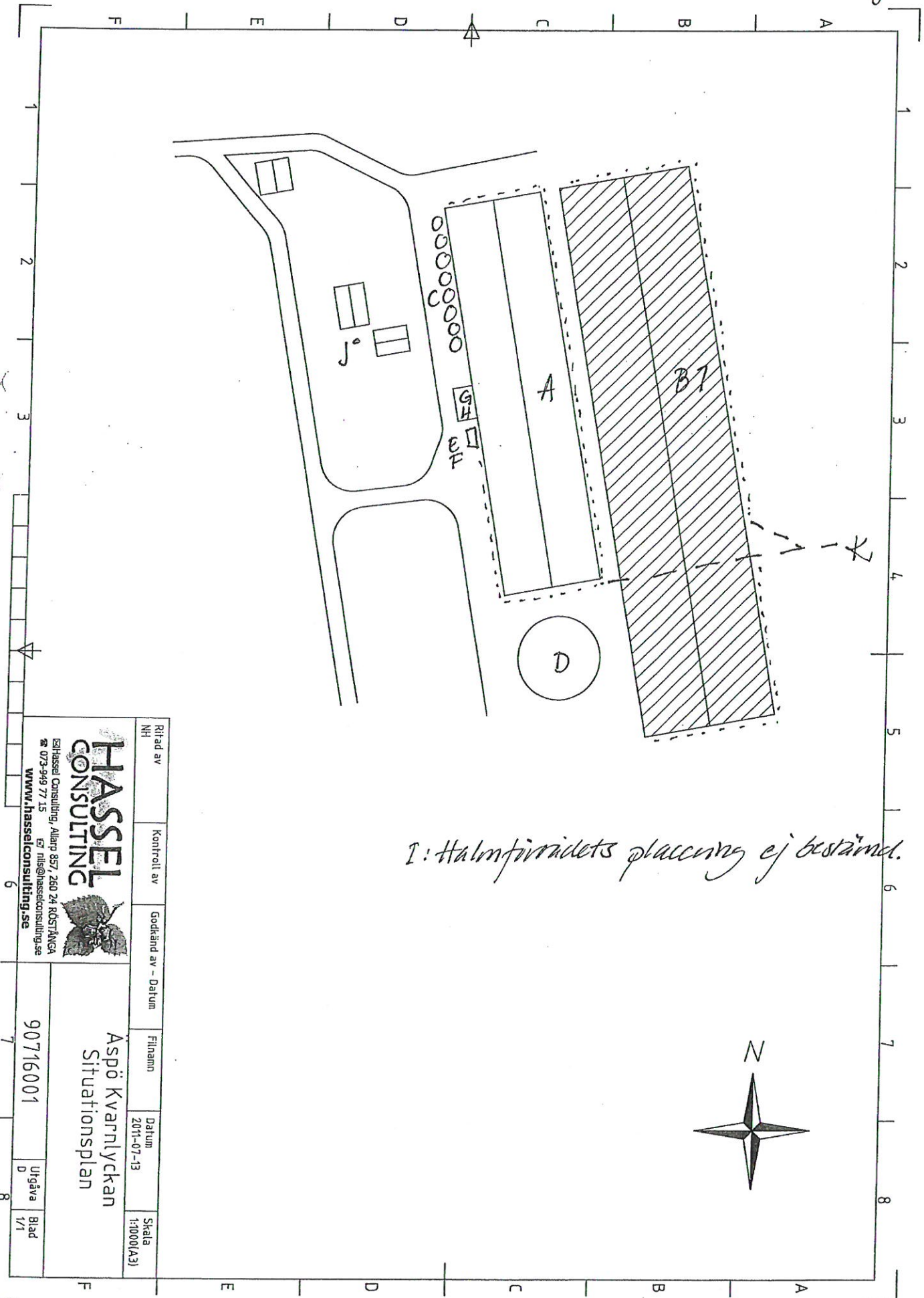
Göran Fagerström

Bilaga

1. Situationsplan
2. Beslut om kungörelsedelgivning och Hur man överklagar

Kopia till

Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM
Jordbruksverket, 551 82, JÖNKÖPING
Havs- och Vattenmyndigheten, Box 11930, 404 39 Göteborg
Trelleborgs Kommun, 231 80 Trelleborg
Samhällsbyggnadsnämnden, 231 83 Trelleborg
Aktförvararen, Kommunkansliet, 231 83 Trelleborg
Miljöprövningsdelegationen (AM, GF)
Miljöavdelningen (SF, IV)
Akten

1: Halmfirradets placering ej bestämd.

Ritad av NH	Kontroll av	Godkänd av - Datum	Filnamn	Datum 2011-07-13	Skala 1:1000(A3)
 HASSEL CONSULTING Hassel Consulting, Allarp 857, 260 24 RÖSTFÅNGA ☎ 073-949 77 15 ✉ nisse@hasselconsulting.se www.hasselconsulting.se			Aspö Kvarnlyckan Situationsplan		
907716001				Utgåva D	Blad 1/1

BESLUT OM KUNGÖRELSEDELGIVNING

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Skåne län förordnar med stöd av 47 och 49 § § delgivningslagen (2010:1932), att delgivning av detta beslut ska ske genom kungörelse. Kungörelsen ska inom tio dagar härefter införas i **Post- och Inrikes Tidningar** och i tidningarna **Sydsvenskan, Skånska Dagbladet och Trelleborgs Allehanda**

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsens miljöavdelning, Kungsgatan 13, Malmö, varjämte det översänds till aktförvararen **Kommunkansliet, 231 83 TRELLEBORG**

Ett exemplar av kungörelsen ska översändas till **Trelleborgs kommun**, till Naturvårdsverket, till Havs- och vattenmyndigheten och till ovannämnda aktförvarare för att vara tillgängligt för sakägarna.

Delgivning anses ha skett när två veckor har förflutit från beslutet om kungörelsedelgivning, om kungörande och övriga föreskrivna åtgärder har skett i rätt tid.

HUR MAN ÖVERKLAGAR HOS MARK- OCH MILJÖDOMSTOLEN

Om Ni vill överklaga beslutet ska Ni skriva till Växjö Tingsrätt, Mark- och miljödomstolen. **Överklagandet ska dock skickas till Länsstyrelsen i Skåne län, 205 15 MALMÖ.**

Av överklagandet ska framgå vilket beslut Ni överklagar (ange diarienummer) och hur Ni vill att beslutet ska ändras. Ni bör också tala om varför Ni anser att beslutet ska ändras.

Skrivelsen ska undertecknas. Uppge även adress och telefonnummer. Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er uppfattning så bör Ni skicka med detta.

Länsstyrelsen måste ha fått Ert överklagande senast den **28 mars 2013** annars kan överklagandet inte tas upp till prövning.

Behöver Ni veta mer om hur Ni ska göra kan Ni kontakta Länsstyrelsen, tel 040-25 20 00 (växel).

